

CUSBOONAYSIIYAY Agoosto 25, 2016

Dugsiyadda Guud ee Portland u cusbooneysiin doonaa oo u ilaaliyaan liiska su'aalaha inta badan la weydiiyay iyo jawaabaha ku saabsan tayada biyaha ee dugsiyadeena. Su'aalaha waxaa lagu soo diri karaa pubinfo@pps.net.

Saamaynta Caafimaadka ee Birta ee Cabidda Biyaha

Su'aal. Xaggee ayaan ka heli karaa macluumaad ku saabsan saamaynta caafimaad ee ka laxaamad oo biyaha la cabo?

Jawaab. Waxa uu Multnomah Degmada ee Waaxda caafimaadka iyo Maamulka Caafimaadka Oregon yihiin hay'adaha la khibradda iyo mas'uuliyadda ka hortagga iyo wax ka qabashada saamaynta caafimaad ee ka biraha. Bogga internetka ee waaxda caafimaadka www.multco.us/health/lead-poinsoning-prevention waxay bixisaa macluumaad aad u fiican iyo jawaabo ku saabsan macluumaadka hogaanka. Sidoo kale waxay leeyihiin taleefan lambarka ah su'aalo 503.988.4000.

Qaybinta Biyaha Ammaan u

Su'aal. Waa maxay qorshaha u bixinta biyaha inta lagu jiro sanad dugsiyeedka 2016-17 ee?

Jawaab. PPS ayaa lagu rakibay shan oo biyo galaan meelo dhexe ee dugsi kasta. Dhamaan ilaha la cabbo ayaa la demiyo ama daboolay, laakiinse biyuhu waa ee musqulaha iyo quustay waayo gacmo-dhaqashada.

Su'aal: Qoysaska diri kartaa biyaha dhalada la ardaydooda?

Jawaab: Haa, laakiin waxaa PPS dhiiri waalidka u diraan dhalooyinka biyaha isticmaali karo waxaa ka buuxsami karaan ilo biyo la cabbo oo nadiif dugsi. Biyo la cabbo oo ammaan u ayaa laga heli doonaa dugsiyada oo dhan, waayo, dhammaan shaqaalaha ardayda, macalimiinta iyo dugsiyada.

Heerka Birta Baadhista

Su'aal. Waa maxay fursadaha ma PPS waxay bixiyaan ardayda iyo shaqaalaha si ay u helaan baadhitaan hogaanka lacag la'aan ah?

Guga la soo dhaafay oo dhan xagaaga, PPS iskaashi la Degmada Multnomah iyo la siiyaa macluumaad qoysaska on Degmada ee baaritaanka heerka biraha lacag la'aan ah Portland oo dhan.

Laga bilaabo dul bishii Luuliyo 16, Dugsiyadda Guud ee Portland qandaraas la Lammaanaa Caafimaadka Kadalyist si ay u bixiyaan baaritaanka hogaanka lacag la'aan ah ardayda iyo shaqaalaha xafiiska degmada. Ilaa hadda, toddoba baaritaanka ay la yeesheen.

PPS sidoo kale qandaraas kula ZRT shaybaadhka si ay u bixiyaan xirmooyinka imtixaanka guriga kuwa aan awoodin in ay ka qayb galaan rugaha. Fadlan wac ZRT Shaybaarka ee 503.466.2445 si aad u codsatid xirmada. Xirmooyinka imtixaanka guriga ayaa diyaar u ah si ilaa Septemba 2, 2016.

Su'aal. Ma jiraan wax fursado dheeraad ah baarista macdanta?

Jawaab: Haa. Xarumaha baaritaanka dheeraad ah ayaa la qorsheeyay 26 Agoosto ka 4:30 ilaa 8:30 pm iyo Agoosto 27 iyo 28 laga bilaabo 8:00 ilaa 4:30 galabnimo ee Waxbarashada adeega ee Xarunta Blanchard.

Baaritaanka waa lacag la'aan ah dhammaan shaqaalaha iyo ardayda. Waayo, wax kasta oo ardayda iyo shaqaalaha ayaa weli xiiso u kuwan fursadaha baaritaanka, fadlan tag [pps.kadalyt.com](https://www.kadalyt.com) inuu saxiixo ama wac 503-916-3122. Waxa uu fursad baaritaanka goobta soo dhaafay waxay noqon doontaa Agoosto 28.

Intaa waxaa dheer, imtixaanka biraha dhiigga waxaa laga heli karaa for lacag la'aan ah marayo Degmada Multnomah carruurta lix iyo hoos iyo haweenka uurka leh. Waxa aad war dheeraad ah oo ku saabsan rugaha socda baran kartaa adigoo booqanaya <https://multco.us/health/lead-poisoning-prevention/test-your-child-lead>.

Su'aal. Waa maxay natiijooyinka PPS iyo Caafimaadka Degmada baaritaanka heerka dhiigga?

Jawaab: Sida of Agoosto 24, kun iyo toddoba boqol iyo kow iyo shakhsiyaad ayaa baaray Xarunta Blanchard Adeegga ee Waxbarashada. Oo mid ka mid kun iyo afar boqol iyo konton saddex qof oo la baaray, siddeed carruur ah iyo lix dadka waaweyn heshay natiijooyinka baaritaanka gaddoonka kacsantahay ama ka CDC heerka tallaabo caafimaadka dadweynaha ee hadda ah shan mikaroorgraam oo laxaamad ah halkii hal meelood hal litar oo dhiig carruurta ama toban mikaroorgraam ee u horseedi halkii hal meelood oo litir oo dhiig ah ee dadka waaweyn.

Ee ah kuwa, toban ardayda iyo sagaal dadka waaweyn helay gaddoonka kacsantahay baaritaanka natiijo ah ama ka badan CDC heerka tallaabo caafimaadka dadweynaha ee hadda ah shan mikaroorgraam oo laxaamad ah halkii hal meelood hal litar oo dhiig carruurta ama toban mikaroorgraam oo laxaamad ah halkii hal meelood hal litar oo dhiigga ee dadka waaweyn. Heerarka hormuudka dhiigga kor u kacsan ee la xaqiijiyay ee carruurta waxay u hoggaansanyihiin maamulid kiis iyo baaritaan deegaan ka ahaada Adeegaha Caafimaadka Deegaaneed ee Degmada Multnomah. Xaaladaha dadka waawayn ee la xaqiijiyay waxaa laga maarayn doonaa dhinaca Maamulka Caafimaadka Oregon iyo/ama Oregon OSHA ayada oo ay kutiirsantahay natiijooyinka.

Waxaa la jira baaritaanka meesha-xarunta caafimaadka, sidoo kale Iskuulada Dadweynaha Portland waxay qandaraas la gashay Shaybaarada ZRT si loo bixiyo xirmooyin baaritaan guriga ah ee loogu talagalay kuwa aanan awoodin in ay tagaan xarunta caafimaadka. Sida ee 24 Agoosto, faahfaahinta baaritaano kuwa, hoose waa:

- Mid ka mid kun iyo laba boqol iyo lixdan saddex xirmooyinka guriga ayaa loo qaybiyey
- Shan boqol iyo lix ayaa la baaraandegi
- Mid ka mid ahaa ama ka CDC heerarka tallaabo caafimaadka dadweynaha.

Marka loo hoggaansamoo xeerarka gobolka iyo sharciyada dhammaan Kadalyst iyo ZRT waxay u soo sheegi doonaan dhammaan natiijooyinka baaritaanka Maamulka Caafimaadka Oregon.

Su'aal: Halkee qoysaska baran kartaa faahfaahin dheeraad ah oo ku saabsan heerarka hogaanka iyo halista caafimaadka?

Jawaab: Multnomah County hawl ah "khadka biraha" boostada ag headline@multco.us iyo khadka ah macluumaadka telefoonka ag 503-988-4000.

Su'aalo kale

Su'aal: Sidee cuntada iskuulka lagu diyaariyey?

Jawaab: Kulan Jikada waa mudnaanta koowaad ugu PPS. Wakhtigan, shaqaalaha Adeegyada Nafaqada ayaa la baray aan u adeegno cunto u baahan in biyo diyaarinta. Inta badan biyaha sida caadiga ah loo baahan yahay waxaa loo isticmaalaa si aad u maydho Midho. Sababo la xiriira xaaladda hadda jirta, Shaqaalaha Nafaqada aan la dhaqo Midho laakiin iibsiga Midho maydhay ka shirkad wax soo saarka ama u adeegaya miraha iyo khudaarta qasacadaysan iyo xayiray. PPS waxaa ka shaqeeya dul maamuuska si ay u turin khadadka biyaha si aanu dib u bilaabi karaan caadiga ah, diyaarinta cuntada ammaan ah sida ugu dhakhsaha badan ee suurto galka ah.

Su'aal: Ma Roosevelt, Franklin, Grant iyo Faubion qaadan tuubooyinka lacag la'aan ah biraha cusub oo qayb ka ah dayactirka Boondh maal ah?

Jawaab: Haa.

Su'aal: Soosaaran koray karaa in jardiinooyin dugsiga (oo waraabin jirtay biyo dugsiga) si ammaan ah baabbi'iyey?

JAWAAB: Todobaadkii hore soo saaray Dugsiyadda Guud ee Portland hanuun dhiiri bulshada aan in la cuno u soo saaraan ka Jannooyin dugsiga. Hanuunka waxaa ku salaysan xaqiiqada ah in badan oo ka mid beerahayaga ayaa la waraabiyo baaritaanka biyaha kor ku xusan heerarka biyaha la cabbo federaalka.

Halkan war qoraal ah oo si wadajir ah uga soo PPS iyo Maamulka Caafimaadka Oregon:

Cunista soo saarka cusub ka beer waa doorasho caafimaad oo loogu talagalay dadka da'da ah oo dhan iyo qoysaskooda. Dhawaan, OHA eegay cilmi ah oo ku saabsan ammaanka beerta ee ciidda ay ku jiraan laga yaabaa in hogaanka. Inta ay bir u dhiibay in ciidda biyo waa wax yar marka la barbar dhigo tirada sunta rasaasta hore u joogo heer asalka ee ciidda. Ilaha kale ka iman kara, sida birta ku salaysan gabalada renjiga iyo boodh, wakiil ka geysato wax intaas ka sii weyn uruureen hogaanka ciidda. Guud ahaan, dhirta beerta ma u nuugo u tiro weyn oo bir ah. Si kastaba ha ahaatee, waxaa muhiim u ah dadka u maydho khudaarta iyo gacmaha ka dib markii beerta si loo yareeyo soo-gaadhista suurto gal ah si uu u hoggaamiyo ee ciidda, taas oo ah isha ugu weyn ee ka iman kara wasakhda hogaanka dul soo saarka.

Waxaan u mahad celineynaa hanuunka ka OHA. Sidii hore loo gaadhsiiyo, markan mayno in cuntada laga beero dugsiga u adeegaya sababtoo ah waxaan weli qiimaynta kulan loo isticmaalo cuntada lagu diyaariyo. PPS bilaabi doono isticmaalka midhaha beerta dugsiga ee jikooyinka iyo fasallada ay mar waa kulan biyo qabow waxaa laga heli karaa in ay si nabad ah ku maydhaa miraha iyo khudaarta beerta. Waxaan ku siin doonaa tababar dhamaystiran leh shaqaalaheenna adeegyada nafaqada ku saabsan dhaqo habboon wakhtigaas.

Birta Qorshaha Imtixaanka

Su'aala. Waa maxay xaaladda imtixaanka hogaanka PPS?

JAWAAB. Qayb ururinta ee inuu xiro kasta biyo qabow ee degmada ayaa dhameystirtay oo dhan natijada "A" qayb ururinta hore ayaa si gaar ah dhajiyay internetka. Waxaan ka rajaynaynaa finalka, warar faahfaahsan ka TRC ee dhammaan dhismayaasha tijaabiyey, oo ay ku jirto falanqaynta buuxda duubo kor, xogta iyo sixitaanka khaladaadka in kasta oo warbixinta hordhaca ah. Marka warbixinadaan la dhammeeyo waxaan ka dhigi doonaa kuwo ay helaan dhammaan qoysaska Iskuulada Dadweynaha Portland iyo shaqaalaha.

Ayaa labaad "B" muunad ayaa sidoo kale qaaday oo waxa loo isticmaali doonaa si ay uga caawiyaan la aqoonsado ilaha hogaanka (tuubooyinka iyo kulamada). Qeyb kale oo sadaxaad oo madax banaan u falanqeeyaan doonaa labada baarka, oo ay weheliso macluumaadka kale, talooyin horumarinta nidaamka hadda tahay oo ay ku jiraan:

- a. Bedelaadda kulan biyaha
- b. Bedelo tuubooyin
- c. Cusboonaysiinta hab maamuuska iyo nidaamyada si loo hubiyo in howlgallada ammaan ah oo dhan kulan biyaha sida nadiifiyo
- d. Abuurista kayd macluumaad kulanka biyo Masterka raadka taariikhda dayactirka la xiriira iyo wixii cabirka

Dhamaan ilaha la cabbo ayaa la daboolo ama lagu sameeyo is moodsiyaan laydhka, oo waxaa jiri doona oo biyo laga heli karaa dhismaha walba bilowga dugsiga si loo hubiyo in dhammaan ardayda iyo shaqaalaha ay leeyihiin biyo nadiif ah. Waxaa la sameeyay borotokoolo si loo habsado in biyaha loo isticmaalo in cuntada loogu karsado jikada ay ammaan yihiin. Cuntada hore-loo dhaqay waxaa loo isticmaali doonaa si biloow ah si loo gaaro hadafkan.

Boodhadh calaamado ah ayaa lagu dhejin doonaa albaabada laga galo ee dhammaan meelaha aan lahayn-tuubooyin biyo (musqulaha, shaybaarada, fasalada, iwm.) kuwaas oo kuqoran in ardayda

iyo shaqaalaha aynaan ka cabin biyaha waaskadaha wax lagu dhaqo ama alaab kale. Biyaha-aan la cabanin ee loo isticmaalo in gacmaha-lagu dhaqo waa mid ammaan ah.

Su'aala. Ma spigots tuubada dibadda iyo ilihii loo tijaabiyey?

Jawaab: Qasabadaha biyaha **qabow** yihiin in ku lifaaqan dhismaha PPS ah loo tijaabiyey kuna natiijada waxaa ka mid ahaa in natiijada u gaar ah dugsiyadda.

Su'aala. Waxaa lagu dugsiyada Axdiga tijaabiyey sidoo?

Jawaab: PPS tijaabiyey biyaha ee dhismaha oo dhan. Dugsiyada Axdiga ku yaalla dhismayaasha iyo goobaha dugsiga leedahay PPS ayaa la baaro tayada biyaha xagaaga iyo natiijada waxaa dhajiyay. Ayaa dugsiyada axdiga ku ma galiyey dhismaha PPS ah kuma jiraan, laakiin ardayda dugsiga jaartarka ay awoodaan in ay ka qayb qaataan baaritaanka heerka biraha.